

EKSAMEN I GRE1405 Gresk lyrikk VÅR 2016

Opggaven består av 3 sider.

Torsdag 9. juni (4 timer) **Ingen hjelpemidler**

Alle spørsmål skal besvares

Tekst A: Arkhilokhos fr. 13 W²

κήδεα μὲν στονόεντα Περικλέες οὐτέ τις ἀστῶν
μεμóμενος θαλίης τέρψεται οὐδὲ πόλις·
τοίους γὰρ κατὰ κῦμα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης
ἔκλυσεν, οἰδαλέους δ' ἀμφ' ὀδύνης ἔχομεν
πνεύμονας. ἀλλὰ θεοὶ γὰρ ἀνηκέστοισι κακοῖσιν 5
ὦ φίλ' ἐπὶ κρατερὴν τλημοσύνην ἔθεσαν
φάρμακον. ἄλλοτε ἄλλος ἔχει τόδε· νῦν μὲν ἐς ἡμέας
ἐτρέπεθ', αἱματόεν δ' ἔλκος ἀναστένομεν,
ἐξαῦτις δ' ἐτέρους ἐπαμείγεται. ἀλλὰ τάχιστα
τλήτε, γυναικεῖον πένθος ἀπώσάμενοι. 10

6 κρατερὴν: κρατερὸν Reeve

Tekst B: Pindar, 1. Olympiske ode, vv. 1-17

Ἄριστον μὲν ὕδωρ, ὁ δὲ χρυσὸς αἰθόμενον πῦρ
ἄτε διαπρέπει νυκτὶ μεγάνορος ἔξοχα πλούτου·
εἰ δ' ἄεθλα γαρύεν
ἔλδαι, φίλον ἦτορ,
μηκέτ' ἀελίου σκόπει 5
ἄλλο θαλπνότερον ἐν ἀμέρᾳ φαεν-
νὸν ἄστρον ἐρήμας δι' αἰθέρος,

KANDIDATEN BES SKRIVE TYDELIG MED PENN

μηδ' Ὀλυμπίας ἀγῶνα φέρτερον αὐδάσομεν·
 ὄθεν ὁ πολύφατος ὕμνος ἀμφιβάλλεται
 σοφῶν μητίεσσι, κελαδεῖν
 Κρόνου παῖδ' ἔς ἀφνεὰν ἰκομένους 10
 μάκαιραν Ἰέρωνος ἐστίαν,
 θεμιστεῖον ὃς ἀμφέπει σκᾶπτον ἐν πολυμήλῳ
 Σικελία δρέπων μὲν κορυφὰς ἀρετᾶν ἄπο πασᾶν,
 ἀγλαΐζεται δὲ καί
 μουσικᾶς ἐν ἰώτῳ, 15
 οἷα παίζομεν φίλαν
 ἄνδρες ἀμφὶ θαμὰ τράπεζαν.

Gloser

θαλία (-ης), ή festlighet
 αἴθομαι (jeg) antennes, brenner
 θαλπνός - ή -όν varmende
 αἰθήρ (-έρος), ή (NB. feminin kun hos Pindar!) den øvre luften
 αὐδάω (jeg) (om)taler
 ἀμφιβάλλομαι (jeg) utrustes
 μῆτις (-ιος), ή klokskap, forstand
 ἀμφέπω (jeg) er beskjeftiget med, besørger, administrerer
 ἄωτος (-ου), ὁ det ypperste av noe

Oppgaver

1. Oversett begge diktutdragene fra gammelgresk til norsk.
2. Forklar de understrekede språkformene og, hvor mulig, oppgi den tilsvarende formen på attisk gresk.
3. Skander Arkhilokhos fr. 13, vers 5-10 og forklar skanderingen, der hvor det er nødvendig. Marker cesur.
4. (a) M.D. Reeve har foreslått at Arkhilokhos' tekst kunne ha hatt κρατερὸν istedenfor κρατερῆν i vers 6. Hvordan påvirker den foreslåtte emendasjonen forståelsen og oversettelsen av vv. 5-7 ἀλλὰ θεοὶ ... φάρμακον?

(b) Pindar. Ol. 1.10-17 ἐς ἀφνεῶν ἰκομένους ... τράπεζαν: Forklar diktets framføringssammenheng med utgangspunkt i disse vers (NB: Diktet dateres til år 476 fvt).